

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/26/2025
Identifikačné číslo spisu:	4117214312
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4117214312.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: PROFINEX engineering, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Horná 65A, IČO: 36 044 351, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., so sídlom Banská Bystrica, Horná 41, IČO: 36 859 095, proti žalovaným: 1/ D. G., narodený S., bytom H., 2/ H. F., narodená S., bytom N., o určenie dedičského práva, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/43/2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 5. júna 2024 sp. zn. 7Co/6/2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 5. júna 2024 sp. zn. 7Co/6/2024 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. júna 2023 č. k. 14C/43/2017-347 v spojení s opravným uznesením z 25. júla 2023 č. k. 14C/43/2017-369 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je oprávneným dedičom po poručiteľovi B. (I.) G., narodenom dňa S., zomrelom dňa S., naposledy bytom G., na základe závetu z 12. apríla 2005. Zároveň žalovanému 1/ nepriznal nárok na náhradu trov konania, žalovanej 2/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a rozhodol, že trovy konania a tlmočenia znáša štát.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 5. júna 2024 č. k. 7Co/6/2024 -459 odmietol odvolanie žalobcu a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Krajský súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné podľa § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) odmietnuť ako oneskorene podané. Dôvodil, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený žalovanému 1/ dňa 29. augusta 2023 a právnenému zástupcovi žalovanej 2/ dňa 20. júla 2023. Právnenému zástupcovi žalobcu bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený dňa 5. augusta 2023, a to márnym uplynutím úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov

verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, keďže si ju po doručení zásielky do elektronickej schránky, v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení právny zástupca žalobcu neprevzal. Nasledujúcim dňom, teda dňom 6. augusta 2023 začala plynúť žalobcovi 15-dňová odvolacia lehota, ktorá uplynula dňom 21. augusta 2023 (pondelok). Keďže odvolanie bolo do podateľne Okresného súdu Nitra doručené (správne malo byť „odoslané“) e-mailom dňa 22. augusta 2023 o 0:00, toto bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, preto odvolací súd musel podané odvolanie odmietnuť. Rozsudok bol žalovanému 1/ doručený dňa 29. augusta 2023 a žalovanej 2/ dňa 20. júla 2023; právoplatnosť nadobudol dňom 13. septembra 2023.

4. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ nesúhlasil s tým, že odvolanie proti rozsudku prvoinštančného súdu podal oneskorene. Namietol konštatovanie odvolacieho súdu v ods. 14. odôvodnenia jeho rozhodnutia, nakoľko odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podal už dňa 21. augusta 2023 elektronicke - e-mailom (viď list č. 380 súdneho spisu), ktoré následne dňa 31. augusta 2023, t. j. v 10-dňovej lehote doručil Okresnému súdu Nitra v elektronickej podobe so zaručeným elektronickým podpisom (viď list č. 383 súdneho spisu), a hoci odvolanie proti rozsudku prvoinštančného súdu podal dňa 28. augusta 2023 aj v listinnej podobe (viď list. č. 388 súdneho spisu), touto skutočnosťou sa odvolací súd vôbec nezaoberal a vychádzal zrejme len z úradného záznamu na liste č. 456 súdneho spisu a z predkladacej správy na liste č. 457 súdneho spisu, ktoré sa uvedenou skutočnosťou taktiež nezaoberali; tým odvolací súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie o odmietnutí odvolania ako oneskorene podaného vo vzťahu k skutkovému a právnomu stavu vyplývajúceho zo súdneho spisu. Z uvedeného dôvodu žiadal uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Žalovaný 1/ navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Nadväzujúc na tento záver treba podľa súčasnej právnej úpravy za zásah do práva na spravodlivý súdny proces považovať nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, v rámci ktorého z určitého dôvodu odmietne odvolanie, i keď predpoklady pre taký postup neboli dané (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/98/2017, 8Cdo/171/2017, 8Cdo/179/2017, 3Cdo/105/2019, 7Cdo/72/2019, 5Cdo/12/2018, 9Cdo/15/2021). So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania dovolateľa odvolacím súdom

vykazovalo znaky procesného postupu, ktorým došlo k založeniu vady zmätočnosti konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 125 ods. 2 veta prvá CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada.

Podľa § 121 ods. 4 a 5 CSP ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

9. Zo súdneho spisu je zrejmé, že rozsudok súdu prvej inštancie bol právnomu zástupcovi dovolateľa doručený 5. augusta 2023 (č. l. 360). Lehota na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) tak začala dovolateľovi plynúť 6. augusta 2023, koniec lehoty pripadol na nedeľu 20. augusta 2023, pričom tento deň bol dňom pracovného pokoja, preto v súlade s § 121 ods. 4 CSP je posledným dňom lehoty najbližší pracovný deň, t. j. v tomto prípade pondelok 21. augusta 2023. Odvolací súd pri posudzovaní včasnosti podania odvolania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu bolo do podateľne súdu prvej inštancie doručené e-mailom dňa 22. augusta 2023 o 00:00 hod., teda po uplynutí odvolacej lehoty.

10. Pre posúdenie včasnosti podania odvolania nie je v zmysle § 362 ods. 1 CSP rozhodujúce, kedy bolo doručené do podateľne súdu, ale to, kedy bolo odoslané elektronicky (príp. dané na poštovú prepravu).

11. Dovolací súd zo súdneho spisu zistil, že odvolanie žalobcu bolo právnym zástupcom žalobcu do podateľne súdu prvej inštancie odoslané e-mailom prvýkrát dňa 21. augusta 2023 o 23:59 hod. (č. l. 380) a opakovane e-mailom (č. l. 381) s údajom o odoslaní „Sent: Tuesday, August 22, 2023 12:00 AM“, pričom na č. l. 382 je založené samotné odvolanie. Súčasne zo spisu vyplýva, že odvolanie, opatrené zaručeným elektronickým podpisom z 31. 08. 2023, bolo súdu zaslané aj elektronicky (č. l. 383 až 387) a dňa 29. 08. 2023 bolo v listinnej podobe podané aj na poštovú prepravu (č. l. 388 - 389) a bolo súdu prvej inštancie doručené 05. 09. 2023.

12. Odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s existenciou e-mailu odoslaného dňa 21. 08. 2023 o 23:59 hod. a jeho obsahu (čo do pripojenia odvolania v prílohe), ale najmä sa nedostatočne vysporiadal s otázkou, či následný e-mail možno považovať za odoslaný oneskorene, keďže sa nezaoberal tým, akému času pri tzv. 24 hodinovom cykle hodín zodpovedá čas odoslania „Tuesday 12.00 AM“. Otázka, či išlo o pondelok 21. 08. 2023 o 24:00 hod., resp. o utorok 22. 08. 2023 o 00:00 hod. a posúdenie, prečo v takom prípade je/nie je odvolanie podané včas, je pre ďalší postup odvolacieho súdu podstatná.

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca dôvodne namietal nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

14. V ďalšom konaní odvolací súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.